

Mitt livs ABC.

Kristin Søllesvik Hidle
Geriatrisk sykepleier
USHT Rogaland
17.09.2019

**Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester**
Rogaland

**HELSEHUSET
STAVANGER**
Stavanger kommune

Bakgrunn for min jobb.

2016 landsomfattende tilsyn med kommunale tjenester til mennesker med utviklingshemming.

Fylkesmennene fikk dette oppdraget.

Konklusjonen ble at dette var en tjeneste det måtte **satses på**.

og her kom **USHT** inn...

Manglende kvalitet

Manglende ivaretagelse av rettssikkerhet

Manglende fagkompetanse

«Jeg føler meg som en dukke i eget hjem»

«Det gjelder livet»

Svak kompetanse og mangelfull opplæring.

- Ikke gjort en systematisk vurdering av hva slags kompetanse og ferdigheter de ansatte trenger for å gi forsvarlige tjenester
- Ikke gjennomført kartlegging av personelletts kompetanse
- Mangel på opplæringsplaner
- Beskrevet utilstrekkelig opplæring i aktuelle diagnoser og i kommunikasjon tilpasset den enkelte – mangel på grunnleggende kunnskap om utviklingshemming og om målrettet miljøarbeid
- Ikke gitt systematisk veiledning
- Lite tid til samarbeid og diskusjon om felles brukere
- Mangel på rutiner for å innhente og kontrollere at politiattest foreligger før tiltredelse

Konklusjon:

«Det var til dels svært alvorlige forhold som ble avdekket i dette landsomfattende tilsynet. I mange kommuner var tjenestene preget av svak styring og høyt risikonivå, og det ble avdekket svik med potensielt alvorlige konsekvenser for brukernes livskvalitet og helse».

Bakgrunn:

- Forankret i Meld. St. 45 (2012-2013) *Frihet og likeverd – om mennesker med utviklingshemming*, der regjeringen foreslo å etablere «Mitt livs ABC», etter modell av Demensomsorgens ABC.

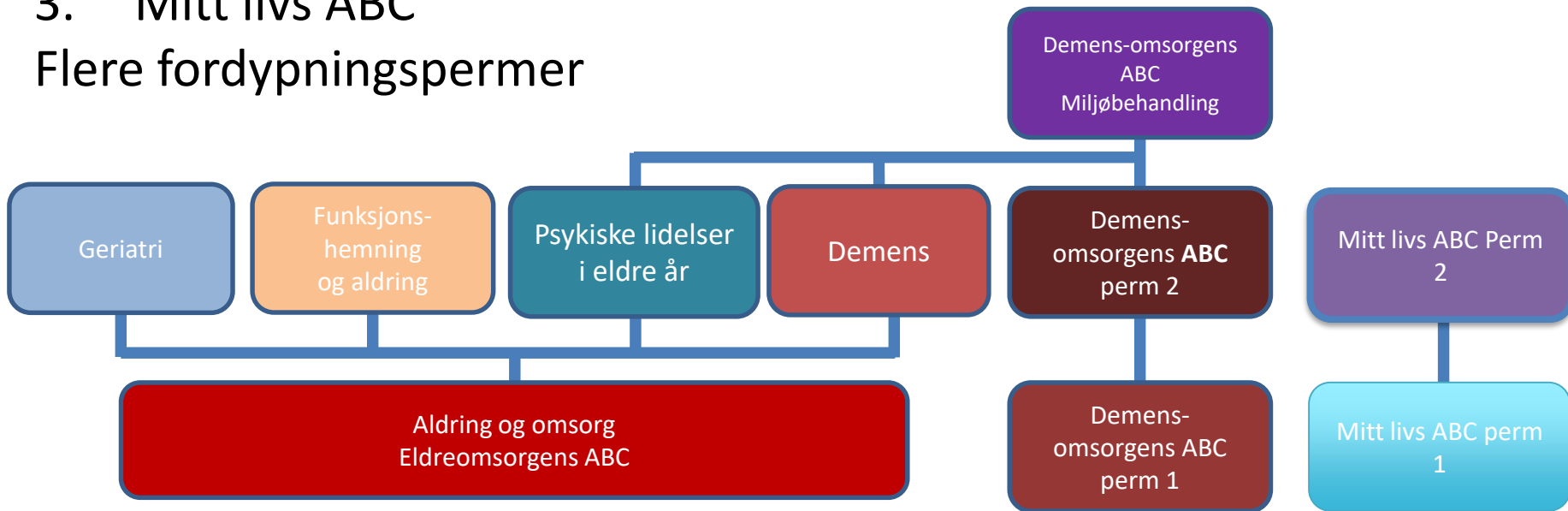

Grunnpermer innen

1. Eldreomsorg
2. Demensomsorg
3. Mitt livs ABC

Flere fordypningspermer

ABC modellen

Formålet:

- Styrke kompetansen i tjenestene til personer med utviklingshemming.

Mitt livs ABC.

Tverrfaglig kompetanseutvikling.

- For alle yrkesgrupper i tjenesteyting til personer med utviklingshemming
- Også tilpasset dem som ikke har helsefaglig, sosialfaglig eller pedagogisk utdanning
- Praksisnært fagstoff
- Hele livsløpet

Det legges også vekt på hvordan man som tjenesteyter kan bidra til **økt trivsel**, etablere **sosiale nettverk** og tilrettelegge og oppmuntre til et **aktivt liv**.

- Og med dette kreves det at tjenesteyter har **kompetanse**.

Perm 1

Hefte 1: Introduksjon

Hefte 2: Om utviklingshemming

Hefte 3: Etikk

Hefte 4: Kommunikasjon

Hefte 5: Miljøarbeid

Hefte 6: Helse og helseutfordringer

Hefte 7: Opplæring, dagtilbud og arbeid

Hefte 8: Trivsel og sosialt nettverk

Hefte 9: Aktive liv – muligheter og utfordringer

Hefte 10: Rettssikkerhet - tvang og makt

Perm 2

Hefte 1: Alternativ og supplerende kommunikasjon

Hefte 2: Helhetlig tjenestetilbud

Hefte 3: Psykisk helsearbeid og psykiske lidelser

Hefte 4: Nedsatt fysisk funksjonsevne

Hefte 5: Autismespekterforstyrrelser

Hefte 6: Velferdsteknologiske løsninger i tjenestene

Hefte 7: Helseoppfølging

Hefte 8: Aldring

Hefte 9: Miljøarbeid - fordypning

Hefte 10: Utfordrende atferd

Heftene har:

- Et praksisnært fagspråk
- Mange illustrasjoner
- Fagstoff som belyses med case
- «Tenk over»-oppgaver underveis i lesingen
- Refleksjonsoppgaver til ABC-gruppene, første oppgave knyttet til filmklipp

I tillegg et eget hefte for ansatte og vikarer uten helse- eller sosialfaglig utdanning.

- Dette kan være en del av kommunens opplæringstilbud til vikarer, nyansatte og andre med kortere ansettelsesforhold.
- Innhold:
  - Del 1. Hva er utviklingshemming?
  - Del 2. Rammeverk for helse- og omsorgstjenester i kommunene.
  - Del 3. Forutsetninger for gode tjenester.
  - Del 4. God helse for personer med utviklingshemming.
- Mål: Alle skal ha et minimum av relevant faglig basiskunnskap.

Seminarene

To fagseminarer til
hver studieperm

- Introduksjon til modellen
- Faglig påfyll
- Erfaringsutveksling
- Treffe kollegaer, danne nettverk

Motivering for videre arbeid

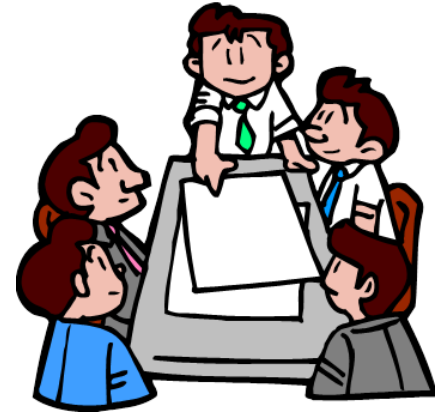
ABC gruppene

- er selvdrevne, men må ha en ordstyrer
- er helst tverrfaglig sammensatte
- Vi anbefaler 6 – 8 deltakere pr gruppe
- har kontrakt for samhandling og er bevisste på taushetsplikt
- en deltager har ansvar for å registrere oppmøte, og være den gruppas medlemmer kontakter ved fravær etc.

ABC grupper på tvers av arbeidsplassene

- kan gjøre det enklere å organisere studiegruppene
- kan øke forståelsen for hverandres arbeidssituasjon
- kan gi mulighet for bedre samarbeid
- kan gi bredere grunnlag for diskusjoner
- perspektiver fra opplæring, arbeid, dagtilbud og botilbud
kan trekkes inn i refleksjonen

Retningslinjer:

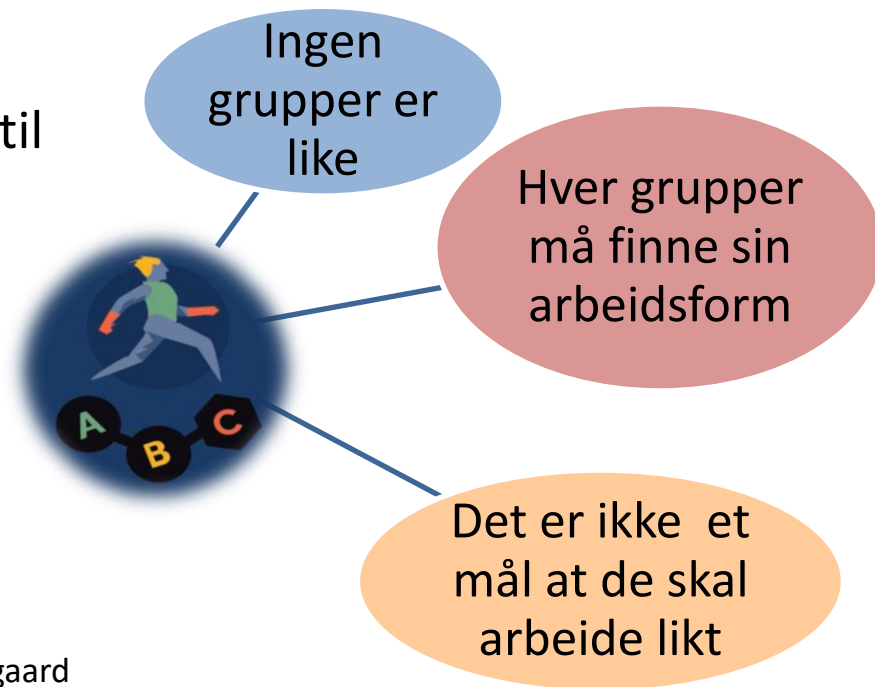
- Minimum en gruppesamling per hefte
- Skal ha lest det aktuelle heftet i forkant av gruppesamlingen
- Den faglige delen av gruppesamlingene skal vare i minimum en og en halv time
- Delta på fagseminarene
- Minimum 80% oppmøte
- ABC-gruppekontakt

Oppsummering gruppeprosessen

”at man når det i sannhet skal lykkes at føre et menneske hen til et bestemt sted,

først og fremst må passe på at finne ham der hvor han er,

- og begynne der.”

Søren Kierkegaard

Hva kan ABC kompetanse brukes til?

- Bedre tjenester til den enkelte
- Økt faglig trygghet med tanke på å veilede elever, studenter og nyansatte
- Realkompetansevurdering for opptak til høyskoler
- Lønnsforhandlinger
- Helsefagarbeiderutdanning; med ABC til fagbrev
- Etc....fint å ha på CV'n 😊

Gruppekontakt

- En av deltakerne på gruppa
- Registrerer oppmøte elektronisk.
- Skal ha beskjed dersom en ikke kan komme.

Kommunens ABC-kontakt

- Minst en person i hver kommune.
- Melder deltakere på ABC-opplæringen (og bestiller permer).
- Deler inn i grupper (ofte i samarbeid med leder).
- Informerer om seminarerne og melder på deltakere.

Samarbeidspartnere

- USHT, Habiliteringstjeneste eller andre fagmiljøer.
- Samarbeider med Aldring og helse og kommunene.
- Organisering av og rekruttering til ABC-opplæringen.
- Arrangerer seminarer .
- Har ansvar for det faglige innholdet på seminarerne.

Neste kurs:

- 14 november
- Aldring og helse

For mer informasjon se:

www.mittlivsabc.no

www.aldringoghelse.no

